

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Commentarii Exegetici In Apocalypsim Ioannis Apostoli

Viegas, Brás

Parisiis, 1615

Quid aurea zona significet. Et præcinctum ad mammillas zona aurea.
Sectio VII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39261

SECTIO VII.

I. Quid verò attinet ad zonam auream. Primum D. Augustin. seu Ticonius, & Beda in hunc locum eam interpretantur multitudinem sanctorum, sicut enim, inquit, cingulo pectus astringitur, ita sanctorum multitudo Christo adheret, & veluti duas mammillas, duo testamenta complectitur, ut ex his veluti de sanctis uberibus nutriantur. Eodem modo interpretatur D. Ambrosius, qui addit, zonam, id est, sanctorum multitudinem dici auream, quia sancti, multis tribulationibus, sicut aurum in fornace probantur. Nec verò incongruenter, zona, qua Christus cingitur, sancti intelliguntur, quia eodem sensu filij Israël Deo lumbare appellantur. Hierem. 13. 1. Posside tibi, inquit Dominus ad Hieremiam, lumbare lincuis, & pones illud super lumbos tuos. Et inferius, sicut adheret lumbare ad lumbos viri: sic & glutinavi mihi omnem domum Israël, & omnem domum Iuda, dicit Dominus, ut essent mihi in populum, & in nomen, & in laudem, & in gloriam. Iam superius ex Origene diximus Ecclesiam vocari stolam, & amictum Christi: iuxta illud Genesis 49. Lauabit in vino stolam suam, & in sanguine vine pallium suum. In eundem sensum D. Augustin. libro de Essentia Diuinitatis, & cepit illum Esaiæ 63. Quis est iste qui venit de Edom sinitis vestibus? Vestimenta, inquit, Domini sancta accipitur Ecclesia, qua per fidem ac dilectionem ei coniuncta est: de qua scriptum est Psalm. 92. Dominus regnauit, decorem indutus est. Ob eam etiam causam docent Patres, tunicam illam Christi inconsutilem, typum Ecclesiam fuisse, in quibus est D. Augustinus epist. 171. contra Donatistas, & epistola 203. & D. Athanasius de Passione & cruce Domini, & D. Cyprianus tractatu de vnitae Ecclesiam, quam ait fuisse deluper contextam per totum, id est, de caelo venientem, & quia Christi populus scindi non potest. Tunica, inquit, eius per totum textilis, & coherens diuisa à possidentibus non est. Nec mirum videri debet quod fideles zona Christi appellentur, siquidem, & corona eius dicuntur. Esaiæ 62. Eris corona gloria in manu Domini, & diadema regni in manu Dei tui. In quem locum Cyrillus Alexandrinus: Fnamquamque, inquit, animam, & vniuersam Ecclesiam coronam comparare licet, ex multis floribus contexta, vel regio Diademati lapidibus pretiosis, & gemmis indicis radianti. Additur verò, in manu Domini, propter protectionem diuinam, Denique est eiusmodi zona ad mammillas, sub quibus cor latet, ut indicetur fideles, & præcipue iustos, maxime à Christo adamari. Atque hæc quidem superiores autores tradunt, quorum tamen expositio nobis minime videtur cum se ipsa coherere: si enim mammillæ, ut diximus, sunt vel Christi amoris erga Ecclesiam suauitas, iuxta primam expositionem: vel duo testamenta iuxta secundam: vel ut nos putamus Christi misericordia & iustitia, quibus Ecclesiam administrat, iuxta tertiam: quo nexu zona, qua ad mammillas Christus præcingitur, multitudo sanctorum dici possit: aut quo sensu sancti vel Christi amorem, vel duo testamenta, vel eius misericordiam, iustitiam, que præcingant, cum sancti potius à Christo per suam ipsius dulcedinem, vel per misericordiam iustitiamque præcingantur.

Quare sit secunda expositio tertiæ nostræ de mammillis interpretationi consentanea, zonam hanc auream charitatem esse, qua Christus tanquam aurea zona præcingitur ad mammillas, quibus misericordiam & iustitiam significari diximus: quoniam ut etiam ibidem annotauimus, vtraque hæc Ecclesiam gubernandi ratio ex amore & charitate verè aurea, hoc est perfecta proficitur: Ipsum

Ipsam verò, *zona*, imò & *præcingendi* nomen strictissimam, arctissimamque esse hanc in Christo erga fideles charitatem demonstrat: & quoniam proprie non mammilla præcinctæ erant: sed vestis illa talaris, quam Christi vel humanitatè, vel sacerdotium, vel sanctitatem, vel denique Ecclesiam ipsam significare docuimus, cum omnibus is expositionibus, hæc *zona* de charitate acceptio mirificè consentit: si quidem & Christi humanitas & sacerdotium, & sanctitas, atque eo quodam & arctissimo in Deum, hominèque amoris vinculo cingebantur: ipsamque etiam ipse sibi Ecclesiam strictissima charitatis *zona* copulabat: ut hanc etiam ob causam illa *zona* de multitudine sanctorum interpretatio, ab instituto Ioannis, ipsòque visionis scòpo multum mihi abhorreere videatur. Itaque Ecclesiæ suæ Christus *zona* aurea charitatis præcinctus apparuit, ut tam pulchro ornatu eam facilius ad sui amorè pertraheret: id quod iam multo antè per Oseam promiserat capit. *Osee. 11. 5.*
11. cum dixit; Ego quasi nutritus Ephraim portabam eos in brachijs meis, & nescierunt quid curarem eos, in funiculis Adam traham eos, in vinculis charitatis, & ero eis quasi exaltans iugum super maxillas eorum. Quid enim aliud sunt funiculi Adam, & vincula charitatis, nisi *zona* hæc aurea, qua præcinctus ad mammillas visus est? quare idem est charitatis funiculis Ecclesiam trahere, & amoris vinculis constringere, atque *zona* aurea secum arctissimo nexu copularè. Porro quod dictum est, in *vinculis Adam*, *Beneficijs* siue hominis, periphralis est amoris: quia enim amore & beneficijs ligati homines ligantur homines.
 vsurpantur: quo eodem sensu accipiendum est illud Davidis 2. Reg. 7. *Quis ego sum Domine Deus, & quæ domus mea, quia adduxisti me huc vsque: sed hoc parum visum est in conspectu tuo Domine Deus, nisi loquereris etiam de domo serui tui, in longinquum, ista est enim lex Adam, Domine Deus: vbi per legem Adam beneficia intellexit, quæ legem hominis appellauit: quoniã beneficentia tanquam potentissimè seueræ alicuius legis imperio homines fortiter, sed suauiter tamen obligantur: hæc est altera eius loci expositio, præter illam aliam communem de perpetuitate generis, posterorùmque successione, quam homines maxime cupere, ijs verbis rex David significauerit. Cum igitur beneficentia *Lex* & *funiculi Adam*, siue hominis appellatur, merito Dominus cum homines amore, beneficiorumque magnitudine ad se pertrahere institueret, dixit, *In funiculis Adam traham eos*, quod quasi interpretans subiunxit, *in vinculis charitatis*: id quod opere ipso per incarnationem præstitit, eiusque rei significanda gratia, *zona* charitatis aurea vti diximus, ad mammillas præcinctus apparuit. Nec verò id tantum per Oseam prædictum fuit, sed etiam in legali Pontifice (ad quem hoc loco per vestimenta huius angeli, siue sacerdotalia, siue pontificia, iuxta vtramque ea de re à nobis commemoratam sententiam, fit allusio) illustri & minime obscure typo figuratum: etenim vnum ex præcipuis legalis Pontificis ornamentis erat Rationale iudicij, quod eleganti opere perfectum duodecimque pretiosis lapidibus, in quibus nominata duodecim tribuum incisa erant, supra pectus Pontificis ponebantur *zona* quadam hyacinthina ad tunicam hyacinthinam & superhumeralè religatum Exod. 28. ut ita indutus ornatuque Pontifex Christum Maximum Pontificem referret, qui erat præ amore, fideles in pectore, atque in corde gestaturus, & *zona* non hyacinthina sed aurea, ardentissima scilicet aduersum homines charitate præcingendus. *Exod. 28. Christi amor in fideles.**

Illud addiderim hæc eadem Christi ad mammillas *zona* aurea præcincti effigie Ecclesiam admoneri, ut ipsa quoque exemplo sui sponsi sese charitate in Deum & proximum, quasi aurea *zona* arctissime præcingat: eoque cingulo omnium virtutem indumenta ne fluant, dissoluanturque arcte constringat: idcirco

III.

Charitas
cor zona &
catena
Ad Coloss.
3. 14.
Exod. 26.
32.

enim charitas zona dicitur, quia reliquas omnes virtutes astringit, & continet: Unde à Paulo vinculum perfectionis, appellatur ad Colossenses tertio. Super omnia autem hac charitatem habere quod est vinculum perfectionis. Eandem que ob causam catenulae illae aureae, quae erant in rationali Pontificis, Exodi 28. charitatem adhibebant, quae instar catenae habet reliquas omnes virtutes religatas, Facies, inquit Dominus, in rationali catenas suis inuicem coherentes ex auro purissimo, & duos anulos aureos, quos pones in utraque rationalis summitate, catenasque aureas iunges anulis, qui sunt in marginibus eius, & ipsarum catenarum extrema duobus copulabis vincinis in utroque latere super humeralis, quod rationale respicit. Quem locum expendens Beda, Catena inquit, ex auro purissimo est continuatio casta, & non sine dilectionis, (Rationalis) id est cordis firmiter affixa. Duae autem sunt, quia duplex est amor, Dei videlicet & proximi. Recte autem charitas per catenulas aureas significatur, quia sicut catenula ex plurimis auri virgulis contextitur, ita charitas ex multifaria virtutum operatione perficitur, quas virgulas Apostolus enumerat 1. ad Corinthios 13. cum ait, Charitas potens est, benigna est, non amulatur, &c. Sunt etiam anuli aurei à quibus catena dependet, id est, iugis memoria nunquam finienda gloria in caelis, ex qua memoria fit, ut maneat in nobis continua vincula caritatis. Duo vincini quibus inferuntur catena, sunt firma intentio Deo placendi in principio boni operis, siue prospera siue, aduersa occurrant: hoc est enim in utroque humero esse vincinos, qui catenulas Rationalis excipiant. Haec Beda. Quibus addi potest propterea catenulas ex humeris dependere, quia amor operibus demonstratur quae per humeros exprimuntur.

Amor operibus demonstratur.
III.
Rupertus.
Psalm. 92. 1.

Non displicet etiam Ruperti Abbatis expositio zonam auream auctoritatem Christi regiam interpretantis, ab omni miseria & mortalitate liberam, de qua Regius Yates ait Psalm. 92. Dominus regnavit, decorem induens est: indutus est dominus fortitudinem & praecinxit se. Decorem, inquit, & fortitudinem qua indutus est, qua praecinxit se Dominus regnans, regno peccati destructo, & superata morte per zonam auream intelligimus, qua nunc apparet ad mammillas praecinctus, cur enim ad mammillas, quarum in medio locus est cordis, nisi ut talis praecinctura significet vitalem statum quem Christus nunc habet, quia nimirum iam Rex est immortalis, iuxta illud ad Romanos 6. Christus resurgens ex mortuis, iam non moritur, mors illi ultra non dominabitur. Itaque tria demonstrata sunt Ioanni, nimirum esse similem filio hominis, id est hominem: esse vestitum podere, id est sacerdotem esse praecinctum ad mammillas zona aurea, id est regem esse.

Status gloriae vitalis.
Rom. 6. 9.

V.
Alacritas
Episcoporum
in administrandis Ecclesiis.

Accipe & quartam expositionem. Qui opus aliquod aggressus est, solet vestes praecingere, ne impedimento sint: Christus igitur in hoc opere Ecclesiam administraturus praeciptaque & instructionem daturus Episcopis, praecingit se ad opus alacriter promptaque perficiendum: ad mammillas autem praecingitur ubi sedes est cordis, ut Ecclesiae administrationem ex amore proficisci intelligamus.

De capitis, & capillorum candore, variae expositiones.

Caput autem eius & capilli erant candidi, tanquam lana alba, & tanquam nix.

SECTIO VIII.

I.
Prima expositio communis.
1. ad Cor. 11.
3.
Cant. 5. 11.

Caput eius, & capilli ait Ioannes, erant candidi, tanquam lana alba, & tanquam nix. Prima expositio, & communis est, isto capitis & capillorum candore, Christi quatenus Deus est, aeternitatem, diuinitatemque significari. Etenim caput Christi, Dense est, ut ait Paulus 1. ad Corinthios 11. & eodem sensu, Can-